



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4654/2018
Гж ап 26/2018
11.03.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Вера Биљетина, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Витомир Ћаловић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Крагујевцу РЗ 96/17 од 12.12.2017. године и о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2574/16 од 25.07.2017. године, у седници одржаној 11.03.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба тужиоца изјављена против решења Апелационог суда у Крагујевцу РЗ 96/17 од 12.12.2017. године.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2574/16 од 25.07.2017. године и пресуда Вишег суда у Чачку П 50/10 од 09.05.2016. године у ставу другом и трећем изреке и допунска пресуда Вишег суда у Чачку П 50/10 од 09.06.2016. године у делу у коме је одбијен тужбени захтев тужиоца да има право својине са $\frac{1}{2}$ на возилу марке ... тип ..., возилу марке ... , возилу марке ... тип ..., возилу регистрационе ознаке ... и возило ... модел ... према туженој и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Чачку П 50/10 од 09.05.2016. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и утврђено према туженој да тужилац по основу стицања у брачној заједници има право својине на $\frac{1}{2}$ идеалној покретној ствари што је тужена дужна да призна и то покретним стварима које се налазе у пословном простору у ..., у улици ... ближе описаним у том делу изреке; покретним стварима које се налазе у пословном простору у ..., у улици ... број ... ближе описаним у том делу изреке; покретним стварима које се налазе у стамбеној јединици у ..., ул. ... број ... изнад радионице ближе описане у том делу изреке; путничком моторном возилу марке ... регистарских ознака ближе описаним у том делу изреке, што је тужена дужна признати и дозволити тужиоцу да се упише као власник на возилу и признати му право ванкњижног власништва на покретним стварима. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди

да је тужилац власник $\frac{1}{2}$ покретних ствари које су се налазиле у стану у ... улици број ... у ..., покретних ствари које се налазе у пословном простору у ... у улици и то телефон, фах, електрична пећ, фискална каса, покретних ствари који се налазе у локалу у ... у улици ... број .. ближе описани у том делу изреке и покретних ствари које се налазе у СЗР "... " у ... ближе описаним у том делу изреке. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове. Допунском пресудом истог суда П 50/10 од 09.06.2016. године одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је власник возила марке ... тип ..., возилу марке, возилу марке ... тип ..., возилу регистрационе ознаке ... и возило ... модел

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2574/16 од 25.07.2017. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке у делу у ком је одбијен тужбени захтев тужиоца да се утврди да има право својине на $\frac{1}{2}$ покретних ствари које се налазе у пословном простору у ... у улици ... број ..., покретних ствари које се налазе у локалу у ... у улици ... број ..., покретних ствари које се налазе у СЗР "... " у ... и у ставу трећем изреке, као и допунска пресуда у делу којим је одбијен захтев тужиоца за $\frac{1}{2}$ на возилима. Ставом другим изреке, укинута је допунска пресуда у делу којим је одбијен захтев тужиоца да има право са још $\frac{1}{2}$ на истим наведеним возилима.

Против пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију на основу члана 395. ЗПП, због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП, члана 361. став 1. у вези чланова 193-195 и члана 382. став 1. ЗПП.

Апелациони суд у Крагујевцу решењем РЗ 96/17 од 12.12.2017. године није предложио Врховном касационом суду одлучивање о ревизији по члану 395. ЗПП.

Против наведеног решења тужилац је изјавио жалбу.

Испитујући дозвољеност изјављене жалбе, Врховни касациони суд је нашао да је жалба недозвољена.

Према члану 506. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/2011 ступио на снагу 01.02.2012. године) поступци започети пре ступања на снагу овог закона спровешће се по одредбама Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 125/04 и 111/09). Према том закону, жалба као правни лек се може изјавити против пресуде донете у првом степену (члан 355. ЗПП) и против решења првостепеног суда (члан 385. ЗПП).

Имајући у виду да Закон о парничном поступку ("Службени гласник РС" 125/04 и 111/09), који се у овом случају примењује, не предвиђа жалбу као правни лек који се може изјавити против решења другостепеног суда, то је овако изјављена жалба недозвољена.

На основу члана 411. у вези члана 373. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Бавећи се оценом дозвољености ревизије поднете на основу члана 395. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11) Врховни касациони суд налази да је ревизија дозвољена због тога што означена вредност предмета спора прелази цензус од 40.000 евра, па зато нема разлога да се дозвољеност ревизије испитује са аспекта испуњености услова из члана 395. ЗПП.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 399. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04, 111/09) који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак 21.10.1978. године из кога имају две ћерке, ВВ рођену ... године и ГГ рођену ... године. Брак странака разведен је пресудом Општинског суда у Чачку П 953/06 од 09.11.2006. године. Брачна заједница између странака фактички је престала јуна месеца 2005. године. Тужена ББ је уговором о поклону као власник СУР "... " поклонила ћеркама странака ВВ и ГГ пословни простор у улици ... број ... и покретне ствари које су се у њему налазиле ближе описане у нижестепеним пресудама. Поводом овог уговора вођен је поступак пред Основним судом у Чачку по тужби тужиоца у ком је тужба повучена. Пред Општинским судом у Чачку окончан је поступак у предмету П 1696/06 који се водио ради опозива уговора о расподели имовине за живота, али се тај уговор не односи на имовину која је предмет тужбеног захтева у овом спору. Странке су у току брачне заједнице првобитно основале ... "..." на име тужиоца АА, затим је ова ... угашена, а 1991. године основана СЗР "... " на име ББ (овде тужене). После тога је основано предузеће ТП "... " које је слабо пословало. Странке су 1993. године отвориле СТЗР "... " на име тужиоца а 1996. године основали ДОО "... " на име обе странке. Тужена ББ је 1999. године иступила из ДОО "... " и основала СЗР "... " а тужилац АА је остао и даље у ДОО "... " с тим што СЗР "... " по регистрацији послује под именом СЗУР "... " ББ под којим именом и данас постоји. Током поступка донета је делимична пресуда Вишег суда у Чачку у погледу спорних непокретности парничних странака у У поступку пред нижестепеним судовима утврђено је које покретне ствари се налазе у локалу у ... у улици ... број ..., а које нису биле предмет уговора о поклону, као и покретне ствари које се налазе у СЗР "... " у ... које су стицане током трајања брачне заједнице, а које вештак економско-финансијске струке није могао да идентификује јер оне нису ни пописане од стране службеног лица приликом вршења пописа у ванпарничном поступку обезбеђења доказа, док су странке негирале да су у њиховој држави. Возило марке ... тип ..., према извештају МУП-а је први пут регистровано 05.05.2006. године, власник истог ... ДОО, а корисник СЗУР "... " ББ; промена власништва на возилу извршена је 04.06.2012. године када је као власник уписан СЗУР "... " ББ са пребивалиштем у ...; да је возило ... тип ... регистровано 18.05.2006. године на име власника ... ДОО корисник СЗУР "... " ББ а возило је брисано из евиденције регистрованих возила ПУ Чачак у 2008. години, а оба возила су купљена по престанку заједнице живота странака. Тужилац током поступка није пружио доказе да је било заједничке уштеђевине од које би тужена купила ова возила као ни да је дао одређена новчана средства за њихову куповину. Возило ... модел ... према извештају МУП-а купљено је 2003. године на име тужене ББ и према извештају Полицијске управе

Ужице по основу отпремница СЗУР "... " ББ као основно средство продато ДД, а из налаза вештака економско-финансијске струке утврђено је да ово возило наведено у картици основних средстава СЗУР "... ".

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиоца којим је тражио право својине на $\frac{1}{2}$ покретним стварима које се налазе у улици и у СЗР "... " у ..., применом правила о терету доказивања из члана 223. ЗПП закључујући да тужилац суду није пружио доказе да су те ствари стицане током трајања заједнице. У погледу покретних ствари у пословном простору у Кужељевој број 2 нижестепени судови су закључили да пасивна легитимација тужених није потпуна јер је уговором о поклону тужена као поклонодавац поред пословног простора ћеркама поконила и покретне ствари ближе побројане уговором, па како ћерке парничних странака нису обухваћене тужбом, овај део захтева је одбијен због непотпуне пасивне легитимације.

У погледу предметних возила, одбије је тужбени захтев за утврђења права својине на $\frac{1}{2}$ дела на свим возилима из разлога што је наведена возила купила тужена.

Основано се у ревизији указује да су нижестепене пресуде захваћене битном повредом из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП јер пресуда има недостатака због којих се не може испитати јер у њој нису наведени разлози о битним чињеницама, као и повреда из члана 361. став 1. ЗПП у вези са чланом 382. став 2. ЗПП јер жалбени суд није ценио жалбене наводе од значаја. Поред тога, због погрешне примене материјалног права чињенично стање није потпуно утврђено.

У конкретном случају тужилац тражи утврђење права својине на стварима које је стекао у току трајања брачне заједнице са туженом.

Према члану 171. став 1. Породичног закона имовина коју су супружници стекли у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. По члану 182. став 2. истог закона претпоставља се да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки.

Имајући у виду да је у поступку пред нижестепеним судовима утврђено и то на основу изјава парничних странака и налаза и мишљења вештака да су ствари које су предмет тужбеног захтева набављене пре 2005. године, односно пре престанка њихове заједнице живота, није јасан закључак нижестепених судова да је на страни тужиоца терет доказивања да је имовина стечена у брачној заједници.

У погледу покретних ствари које се налазе у СЗР "... " у ..., становиште нижестепених судова о примени правила о терету доказивања није правилно. По оцени нижестепених судова у овом делу тужилац на коме је терет доказивања није доказао да су покретне ствари које су обухваћене у овом делу тужбеног захтева набављене, када су набављене, да су у употреби и државини тужене закључујући да оне нису идентификоване од стране вештака, нити су пописане од стране службеног лица приликом вршења пописа у ванпарничном поступку као и да нису биле предмет привременог уређења начина коришћења. Имајући у виду да је привременом мером

- 5 -

Општинског суда у Чачку П 1288/06 од 06.06.2007. године наложено туженој да омогући тужиоцу коришћење наведених покретних ствари, није јасан закључак нижестепених судова о томе да тужилац није доказао постојање ових ствари. Осим тога и тужена је саслушана у својству парничне странке изјавила да су ствари купљене за време трајања брачне заједнице у периоду 2001-2004. године.

У погледу аутомобила која улазе у режим заједничке својине, нижестепени судови и поред тога што утврђују да су нека од возила попут ... набављена 2003. године, ипак закључују да тужилац није доказао да на њима има право својине. Имајући у виду да су нека возила купљена по престанку брачне заједнице, ради правилне примене материјалног права у поступку пред нижестепеним судовима било је неопходно утврдити од ког новца су купљени наведени аутомобили (да ли од новца који је стечен у току трајања брачне заједнице, или искључиво од новца једног од супружника).

Поред свега наведеног, тужиоцу није омогућено објективно преиначење тужбе преиначењем стварноправног захтева у облигациони, чему се тужена не може противити на основу чланова 193. и 194. став 2. ЗПП.

На основу чланова 406. став 1. и 407. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа
судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић